

Železnice na Kranjskem.

Prva železniška proga po naših tleh je bila položena od Dunaja v Ljubljano. Otvorjena je bila 19. septembra 1849. l. Potem so jo podaljšali do Trsta in otvorili 17. julija 1857. l. Ta železnica se imenuje južna, ker drži proti jugu. Dne 14. decembra 1870. l. so otvorili državno železnico iz Ljubljane v Trbiž. Imenuje se pa tudi „Cesarjevič Rudolfova železnica“, na Kranjskem pa navadno „Gorenjska železnica.“ Iz Šempetra v Reko se je otvorila železnica 25. junija 1873. l., iz Ljubljane v Kamnik pa 28. januarja 1891. l. Potem se je gradila dolensjska železnica iz Ljubljane v Kočevje, ki je bila otvorjena 28. septembra 1893. l. in nato se je odcepila od Grosuplja še proga proti Novemu mestu do Straže; to progo pa so otvorili 10. junija 1894. l. — 23. julija 1899. l. je prvokrat zdrdral vlak iz Ljubljane na Vrhniko, in 23. julija 1906 l. pa se je otvorila nova proga državne železnice, ki drži z Jesenic v Trst. Ta proga se je zvezala tudi z Beljakom in Celovcem, ki je dokaj krajša ko prejšnja. Prometu so jo izročili dne 30. septembra letos.

Bajkalsko jezero.

Bajkalsko jezero v Sibiriji meri na površini 34.000 kvadratnih kilometrov. Južno od jezera je mnogo rudniških izvirov, ki imajo do 55 stopinj toplote. V bližini jezera so tudi velika skladišča premoga.

Kunci v Avstraliji.

Kunci v Avstraliji so za poljedelce prava nevarnost. Posebno v zapadnih pokrajinah so se zadnje mesece tako pomnožili, da se že ne izplača več obdelavanje polja. Neka velika poljedelska družba, ki ima 2 $\frac{1}{2}$ akrov zemlje, je celih deset mesecev na vse mogoče načine pokončevala kunce, toda brez vidnega uspeha. Sedaj nameravajo kuncem vcepiti neko nalezljivo bolezen, da bi se zanesla naprej ter uničila nadležne glodalce. Ako pa se tudi to ne posreči, bodo kmalu imeli kunci petino vse obdelane zemlje zase.

Koliko psov je na svetu?

Zadnje štetje psov je izkazalo, da živi največ psov na Francoskem, in sicer 2,864.000. Na 1000 tamošnjih prebivalcev pride 75 psov. Nemčija ima 2,200.000 psov, Severna Amerika 2,000.000, Kitajska 1,800.000, Rusija 1,500.000, Turčija 1,100.000, Angleška 1,000.000, Italija 800.000. V vsi Evropi je čez 15 milijonov psov, v Ameriki čez 10, v Aziji čez 8, v Afriki čez 5 in v Avstraliji čez 1 milijon. Na vsem svetu živi torej okolo 40 milijonov udomačenih psov.

Vrednost železnic vsega sveta.

Neki Anglež je izračunal, da bi bilo treba za nakup vseh železnic vsega sveta ogromne vsote 508.800.000.000 K. Toliki so dohodki vseh evropskih držav v osmih letih.

Nazaj v planinski raj!

Besede zložil *Simon Gregorčič*.

Počasno.

Uglasbil *Vinko Krek.**

1. in 2. glas

1. Pod tr - to bi-vam zdaj, v de - že - li raj-sko-
 2. Tu ze - len dol in breg, tu cvet - je že bu-
 3. Glej ta do - lin-ski svet, te zla - te vin-ske
 4. In to ti nič ni mar, da dra - gi sr-čno
 5. O, zla - tih dni spo - min me vle - če na pla-

3. glas (poljubno)

* Ta pesem se poje triglasno ali tudi samo dvoglasno. V zadnjem slučaju izostane 3. glas, prva glasova se pa intonirata poljubno nižje.

zadržano

1. mi - li, sr - ce pa gor mi si - li, na - zaj v pla - nin - ski
 2. di se, tu ptič - ji spev gla - si se, go - re še kri - je
 3. gri - če te nič, te nič ne mi - če njih juž - ni sad in
 4. vda - ni ti kl - že - jo: „O - sta - ni, ni - kar od - tod, ni -
 5. ni - ne, po njih sr - ce mi gi - ne, saj jaz pla - nin sem

zadržano

1. 2. 3. 4. Za - kaj na - zaj? Za - kaj na -
 5. Te - daj na - zaj? Te - daj na -

mf

1. raj. Za - kaj, za - kaj na - zaj? Na - zaj v pla - nin - ski
 2. sneg. Za - kaj, za - kaj na - zaj? Na - zaj v pla - nin - ski
 3. cvet? Za - kaj, za - kaj na - zaj? Na - zaj v pla - nin - ski
 4. kar! Za - kaj, za - kaj na - zaj? Ne vpra - šaj - te, za -
 5. sin! Te - daj, te - daj na - zaj, Na - zaj v pla - nin - ski

1. 2. 3. 4. 5. zaj? *f* *zadržano*

1. 2. 3. raj! Za - kaj na - zaj? Na - zaj v pla - nin - ski raj!
 4. kaj! Za - kaj na - zaj? Ne vpra - šaj - te, za - kaj!
 5. raj! Te - daj na - zaj, Na - zaj v pla - nin - ski raj!

zadržano

Rešitev besedne uganke v deseti številki.

Cepec.

Prav so jo rešili: Dajčbauer Jože, Tišlarč Avgust, Pušenjak Alojzij, Vrzela Franc, Miško Jože, Podgorelec Roza, Rubin Treza, Robiňšćak Kata, Lešnik Marija, Šurman Julika, učenci in učenke III. raz. v Svetinjah pri Ormožu; Poldi, Sandka in Vidka Samsa v Il. Bistrici; Janko Rebek, učenec III. razreda slovenske ljudske šole v Celju; Minka in Slavka Zacherl, učenki V. raz., Franček Zacherl, učenec III. raz. Franc Jožefove šole v Ljutomeru; Justina Vremec, učenka IV. razreda na liceju v Trstu; Ivan Godeša, Iv. Krmavner, Jer. Japalj, Al. Hitij, Al. Ozbič, Iv. Milavec, A. Simšič, Tr. Katrn, Jak. Tegelj, Al. Ožbolt, Još. Kolar, Jožef Mahnič in Ivan Kristan, učenci v Planini pri Rakeku; Tilka Schunko, Ivanka Godeša, Micika Podboj, Mici Seljak, učenke v Planini; Jožef Rebek, učenec IV. raz. v Ljubljani; Šumer Melita, Škofja Loka; Finj Zalaznik, učenka VII. raz. v Ljubljani; Ivan Robar na Petelinjeku; Zoran Jošt in Edvard Kunst, četrtošolca v Celju; Flis Vera, učenka IV. raz. na Vrhnikih; Ivanka in Ciril Gomzi, učenca IV. raz. v Ormožu; Tonček Slivka, učenec pri Sv. Juriju ob juž. žel.; Anuška Benedik, učenka V. raz. v Ljubljani; Karel Šavnik, Bilje pri Gorici; Franc Kolarič, Marko Kegel, Jožef Vaupotič, Janez Nedeljko in Andrej Klemenčič, učenci V. raz. pri Sv. Križu blizu Ljutomera.